

Smittskydd Västra Götaland
2023-07-20

Luftvägsinfektioner säsongen 2022 – 2023

Sammanställning av vinter- och vårsäsongen
2022 – 2023 för covid-19, influensa, RS-virus samt
invasiva infektioner med grupp A-streptokocker och
pneumokocker

Datum: 2023-07-20

Dokumentnamn: Luftvägsinfektioner säsongen 2022 – 2023

Diarienummer: SMSK 2023-00020

Beslutad av: Thomas Wahlberg

Kontaktperson: Thomas Wahlberg, Smittskydd Västra Götaland

Telefon: 010 – 441 24 00

E-post: smittskydd@vgregion.se

Inledning

Flera smittsamma sjukdomar sprids framför allt under vintersäsongen. Människor vistas mer tillsammans inomhus. Dessutom underlättas smittspridning av luftvägsvirus som covid-19, influensa och RS-virus vid lägre lufttemperatur och torrare luft. I samband med infektioner av olika luftvägsvirus följer även sekundära bakteriella luftvägsinfektioner orsakade av pneumokocker och streptokocker.

Denna rapport sammanfattar säsongen för influensa och RS-virus från vecka 40 år 2022 till vecka 20 år 2023 i Västra Götaland. För covid-19 finns ingen sådan säsongsbaserad övervakningsperiod definierad. Men då spridningen av influensa, covid-19 och RS-virus hade en samtidig topp kring december 2022, görs här en gemensam sammanfattning.

Allvarliga bakteriella infektioner med grupp A-streptokocker och pneumokocker, där bakterien påvisas exempelvis i blodet eller i cerebrospinalvätska eller i annan steril provtagningslokal (så kallade invasiva infektioner), följer också ett säsongsmönster med tydliga toppar under vinter eller tidig vår. Dessa redovisas nedan månadsvis till och med juni 2023.

Kikhosta minskade påtagligt under covid-19-pandemin. Under 2022 rapporterades inga fall av kikhosta i Västra Götaland. Under första halvåret 2023 anmäldes endast två fall.

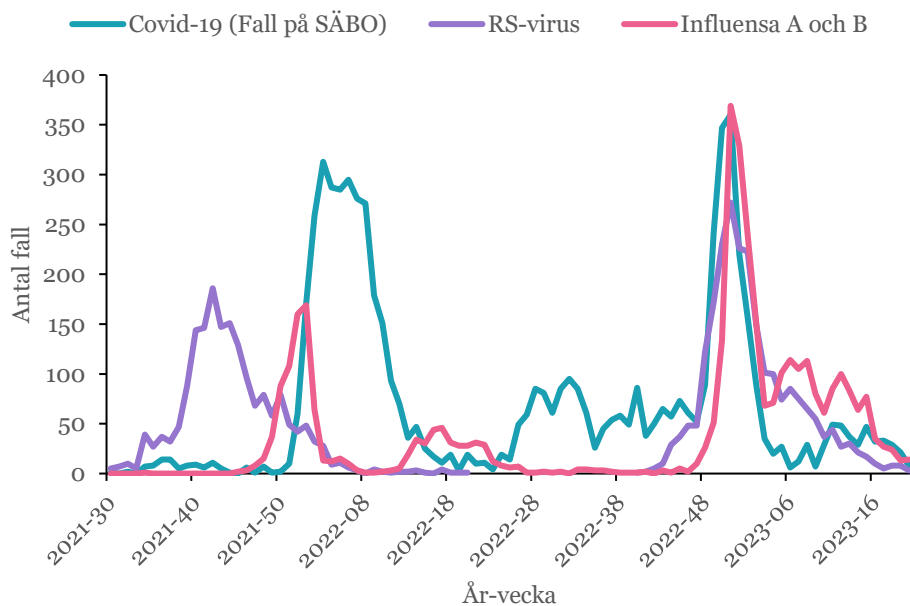
Sammanfattning

Det har varit en säsong med hög förekomst av luftvägsinfektioner.

Under december 2022 rådde ett ansträngt läge i sjukvården då influensa, RS-virus och covid-19 nådde höga nivåer samtidigt och gav en hög belastning. Detta skiljde sig från föregående säsong då topparna kom vid olika tidpunkter, se figur 1.

För att minska smittspridningen rekommenderades i Västra Götaland att syskon till spädbarn skulle stanna hemma från förskolan.

Figur 1. Antal fall med covid-19 på SÄBO, influensa och RS-virus (källa Folkhälsomyndigheten) vecka 30 – 20, åren 2021 – 2023.

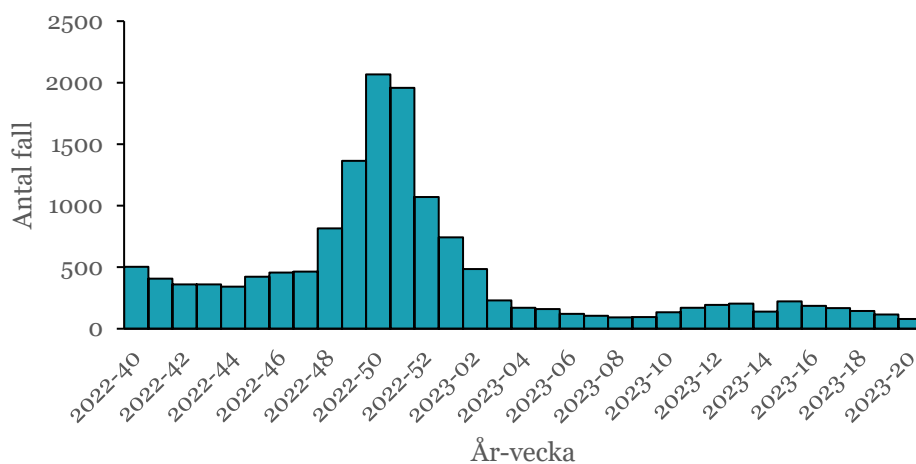

Covid-19

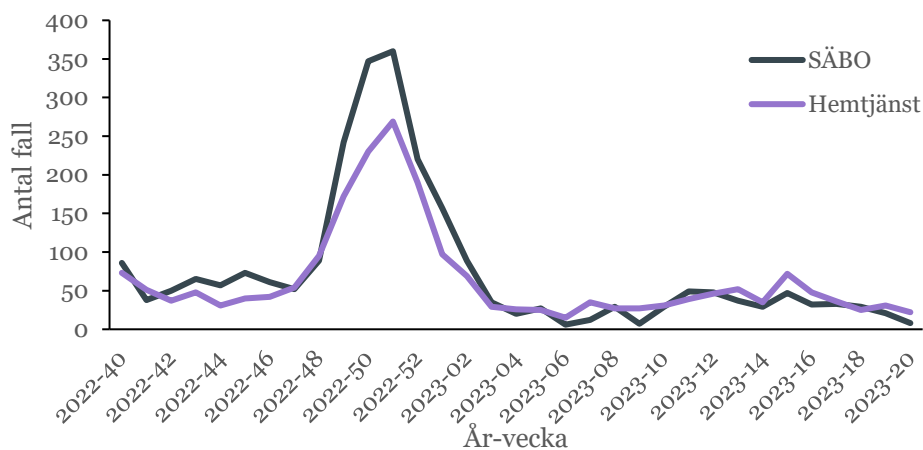
Drygt 14 500 fall med covid-19 rapporterades från vecka 40 år 2022 till vecka 20 år 2023, se figur 2. En ökning av antalet fall sågs från november månad. Under veckorna kring årsskiftet sågs även en ökning bland personer på SÄBO och med hemtjänst, se figur 3.

Smittspårningsplikten för covid-19 förändrades under säsongen, och sjukdomen är inte längre smittspårningspliktig. Testning har ändå rekommenderats för speciella grupper, till exempel personer som bor på SÄBO eller har hemtjänst. Folkhälsomyndigheten rekommenderar att personer 50 år och äldre samt personer i riskgrupp vaccinerar sig.

Figur 2. Antal fall med covid-19 vecka 40 – 20, säsongen 2022 – 2023.

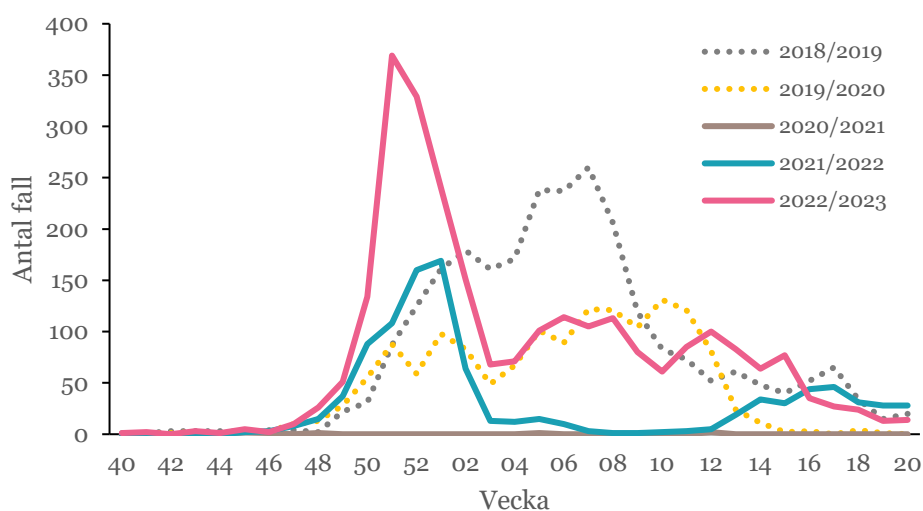
Figur 3. Antal fall med covid-19 på SÄBO eller med hemtjänst vecka 40 – 20, säsongen 2022 – 2023.

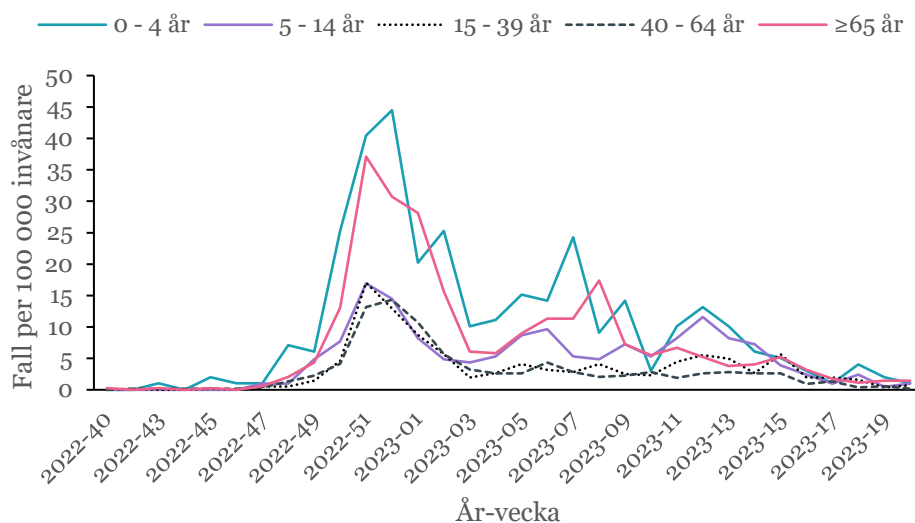
Influensa

Jämfört med föregående säsonger var spridningen av influensa hög. Under säsongen 2022 – 2023 rapporterades drygt 2 500 fall. En kraftig ökning sågs med början i mitten av december, då influensa A dominerade (2 039 fall). Under senare delen av säsongen dominerade influensa B (520 fall). Enligt en enkätundersökning vaccinerade sig 69 % av personer 65 år och äldre i Västra Götalandsregionen.

Figur 4. Antal fall med influensa A och B vecka 40 – 20, per säsong, åren 2018 – 2023.

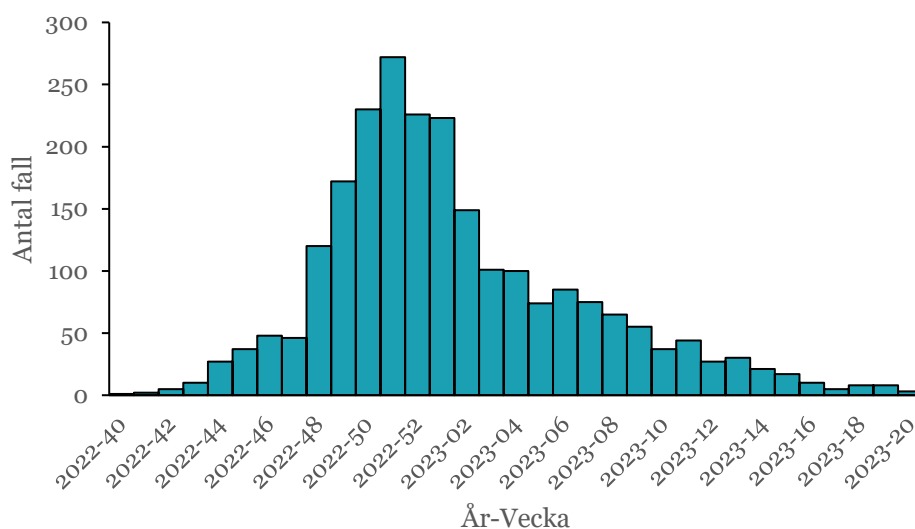
Figur 5. Incidens av influensa A och B per åldersgrupp och vecka.

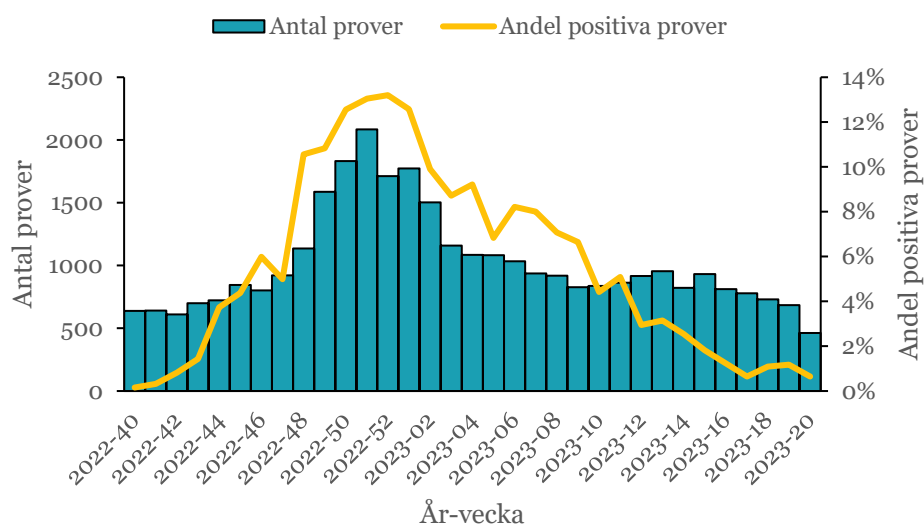
RS-virus

Även infektion med RS-virus ökade under veckorna runt årsskiftet. Fall rapporterades främst bland barn och äldre, vilket var de grupper som främst provtogs. RS-virus är en diagnos som hör till de frivilligt inrapporterade sjukdomarna.

Figur 6. Antal fall med RS-virus vecka 40 – 20, säsongen 2022 – 2023. Källa Folkhälsomyndigheten.

Figur 7. Antal testade för RS-virus och andel positiva prover vecka 40 – 20, säsongen 2022 – 2023. Källa Folkhälsomyndigheten.

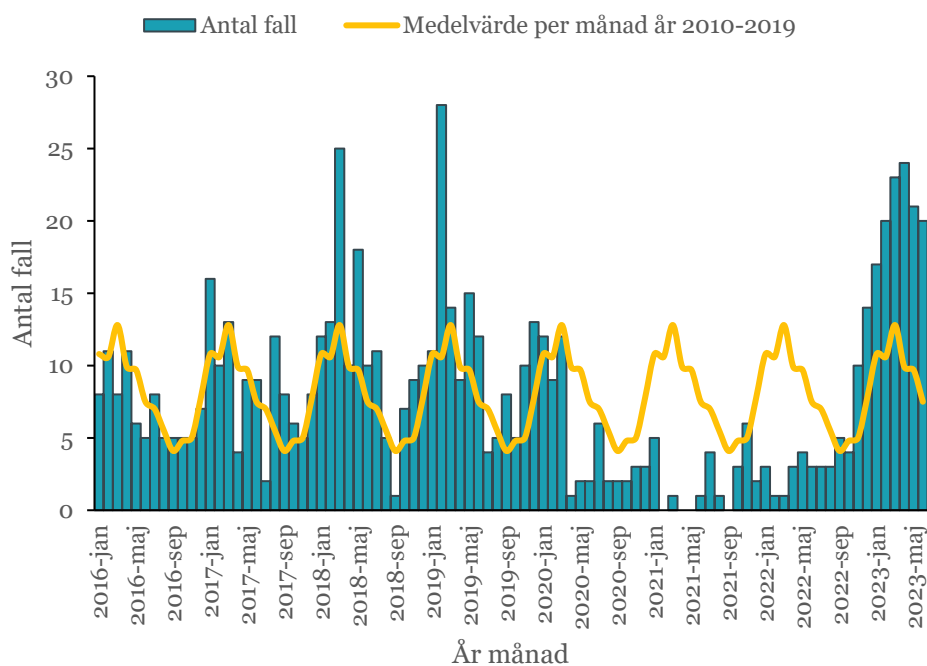

Grupp A-streptokocker – invasiva

Under covid-19-pandemins första två år, 2020 och 2021, låg antalet fall av invasiva grupp A-streptokocker på en historiskt låg nivå. Sedan november 2022 ses en ökning. Antalet fall ligger i nivå med tidigare toppar år 2018 och 2019. Men till skillnad från dessa år kom ökningen tidigare och varade under hela första halvåret 2023.

Det finns sannolikt flera orsaker till ökningen. Dels har resandet och kontakterna mellan människor återgått till samma nivåer som innan pandemin. Dels har sannolikt befolkningens immunitet mot streptokocker minskat, vilket medför att fler är mottagliga för infektionen när kontakterna ökar. Därtill kan spridning av mer virulenta varianter av streptokocker också spela en roll.

Figur 8. Antal fall med invasiva grupp A-streptokocker per månad 2016 – juni 2023, jämfört tidigare medelvärde under åren 2010–2019.

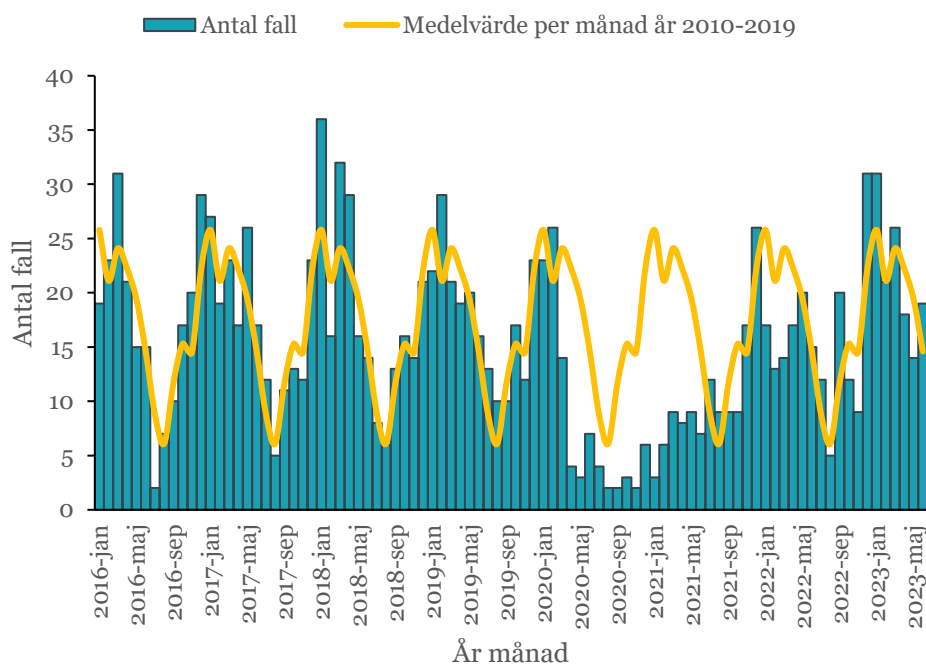

I diagrammet visar den gula linjen att antalet fall med invasiva grupp A-streptokocker följer ett säsongsmönster, och brukar vara högst kring mars månad. Under covid-19-pandemins början förekom ovanligt få fall jämfört med tidigare år, sannolikt som en följd av restriktionerna.

Pneumokocker – invasiv infektion

Efter att antalet fall med invasiva pneumokocker legat på en historiskt låg nivå under covid-19-pandemins första år, har nu antalet fall återgått till tidigare nivåer.

Figur 9. Antal fall med invasiva pneumokocker per månad 2016 – juni 2023, jämfört tidigare medelvärde under åren 2010–2019.

I diagrammet visar den gula linjen att antalet fall med invasiva pneumokocker följer ett säsongsmönster, och brukar vara högst kring januari månad. Under covid-19-pandemins början förekom ovanligt få fall jämfört med tidigare år, sannolikt som en följd av restriktionerna.